

OSHO

KİŞİLƏRİN KİTABI

Tərcüməçi:
Aysel Əlizadə

qanun nəşriyyatı

OSHO

**THE BOOK
OF MAN**

Bu kitabda böyük hind filosofu, ruhlandırıcı və aydın dünyanın bütün ölkələrində mühazirələri əsasında kitabları yayınlanan qüdrətli fikir adamı Oshonun (Bxaqvan Şri Racniş) müxtəlif zamanlarda "İnsanın qurtuluşu" mövzusunda olan çıxışlarından toplanmış zəngin materiallar sistemli şəkildə oxucuya təqdim olunur. Sözsüz ki, Oshonun saysız-hesabsız fikirlərini bir kitab şəklinə salmaq mümkün deyil. Kitabda mühazirələrin müəyyən hissəsi yer alıb, mövzunu tam izah etmək üçün bəzi prototiplər təqdim olunub: Adəm, robot, diqqət dəlisi, məşuq, siyasətçi, oyunçu, yaradıcı-qurucu və s.

Bu prototiplər konkret xarakter, tip, şəxsiyyət kimi qəbul olunmalı deyil. Bunlar, sadəcə, hər birimizə aid ola biləcək bəzi tendensiyaların, düşüncə və davranışların, həyat tərzinin təsviri üçün seçilən köməkçi vasitələrdi.

Osho reallığın əslində bütün teoriya və qərarların arxasında qaldığına işarə edir. Reallıqda hər şeyin başqa cür olduğunu izah etməyə çalışır. Bu personajlardan ona görə istifadə edir ki, ilk növbədə insan öz aqlının quruluşunu müəyyən edə bilsin. Daha sonra ağıldan və yaşantılardan kənara çıxıb reallığa ayıq gözlə baxsın, öz gerçək kimliyini görsün.

OSHO THE BOOK OF MAN

OSHO KİŞİLƏRİN KİTABI

Bakı, Qanun Nəşriyyatı, 2024, 240 səh.

Janr: non-fiction/fəlsəfə

Yaş qrupu: 18+

Ölçü: 130x200 mm

Cild: yumşaq

Çapa imzalandı: 04.07.2024

Naşir: Şahbaz Xuduoğlu

Tərcüməçi: Aysel Əlizadə

Redaktor: Kəmalə Abıyeva

Korrektorlar: Nigar Musayeva
Ceyran Abbasova

Texniki redaktor: Aygül Yelmarlı

Mətn dizaynı: Rahilə Şamil

Qapaq dizaynı: Rafael Qasım

Qanun Nəşriyyatı

Bakı, AZ 1102, Tbilisi pros., 76

Tel: (+994 12) 431-16-62; 431-38-18

Mobil: (+994 55) 212-42-37

e-mail: info@qanun.az

www.qanun.az

[www.fb.com/Qanunpublishing](https://www.facebook.com/Qanunpublishing)

www.instagram.com/Qanunpublishing

ISBN 978-9952-26-469-2

© Qanun Nəşriyyatı, 2019; 2024

© Osho International Foundation, 1953-2009

Bu kitabın Azərbaycan dilinə tərcümə və yayım

hüquqları Qanun Nəşriyyatına məxsusdur.

Kitabın təkrar və hissə-hissə nəşri "Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa ziddir.

YENİ İNSAN

GİRİŞ

İnsanın qurtuluşu hələ baş verməyib. Yalnız qadınlara deyil, kişilərin də böyük qurtuluş hərəkətinə ehtiyacı var – keçmişdən qurtulmaq, min illərlə dinlərin insan beyninə yeritdiyi köləlik ideyasından, həyata neqativ münasibətdən və sosial asılılıqdan azad olmaq zamanıdır.

İnsanın daxilində inanılmaz uyumsuzluq, rabitəsizlik yaranıb. Bunun səbəbkarı din xadimləri və siyasətçilərdi. Onlar insandan içində həmişə günah duyğusu gəzdirən bir varlıq düzəldiblər: Özündən uzaqlaşan, həyatın bütün sferalarında elə hey daxili konflikt yaşayan – bədən-ruh, materiya-ruh, materializm və idealizm, elm və din, qadın və kişi, Şərqlə və Qərblə arasında qalan bir varlıq...

Həyatı iki cür yaşamaq mümkündür. Ya özünü tamamilə elmə həsr edərək – kimyaçı, fizik, riyaziyyatçı və s. olmaqla, ya da həyatı poeziya kimi qəbul edərək – özünü sənətə, yaradıcılığa, musiqiyə, sevgiyə, təbiətə, gözəlliyə verməklə.

Hər bir insanı uşaqlıqdan rəqabət duyğusuyla böyüdürlər. İnsan böyük ambisiyalarla axtarırlara atılır – pul, hakimiyyət, şöhrət, uğur, tərif və sosial status arxasınca gözəbağlı yüyürür.

İnsan lap kiçik yaşından valideynlərin və müəllimlərin, siya-sətçilərin və din xadimlərinin məqsədlərini gerçəkləşdirməyə başlayır – heç vaxt, heç bir sual vermədən. Bu şəkildə insan özü öz təbiətindən ayrı düşür, öz gerçək kimliyindən uzaqlaşır, uşaq məsumluğunu, səbəbsiz yerə gülmək bacarığını itirir, yaradıcılıq-dan yayınır. Onu yabani, doğuşdan gələn yaradıcılıq potensia-lından ayırırlar və o, gülmək, sevmək, sevinmək, həyatdan zövq almaq bacarığını itirir. Cəmiyyət onun cismini və ruhunu məhv edir, onu duyğusuz və cansız məxluqa çevirir. Sevinmək, sevmək, anlamaq, intuisiya kimi fitri duyğuları yox olur. Məqsədyönlü, ef-fektiv, hissiz bir robota çevrilir.

Cəmiyyət uşaqlıqdan kişiyə "güclü" olmağı tələqin edir. "Güc-lü" sözünün altında "acımaq, anlamaq, aqlamaq, kövrəlmək, duyğulanmaq olmaz, bunlar qadın keyfiyyətləridi" ideyası daya-nır. Bu ideya qadın-kəşi dostluğuna əngəl olmaq məqsədi güdür. Çünki cinslər arasında dostluq, anlaşma olarsa onları bir-birinə qarşı qoyan ideyaları cəmiyyətə tətbiq etmək və beləliklə də insanlığı idarə altında saxlamaq mümkün olmaz. Hər bir kişinin qadın başlanğıcı – əslərdi qınadığı, içində boğmağa çalışdığı, şüuraltı və ya yarışüurlu qadın tərkibi var.

Osho insanın mövcud həyat tərzini iki növə ayırır. Yuxarıda deyilən kimi: özünü elmə həsr edərək və özünü yaradıcılığa həsr edərək. Dolayısıyla, seçim üçün iki yol var: elm və yaradıcılıq. Osho həyatı üçüncü üsulla yaşamağın mümkün olduğuna işarə edir – meditativ üsulla. O deyir ki, kişinin yetkin birinə, indivi-duuma çevrilməsi üçün hər şeydən əvvəl onun, yaşam tərzində meditasiya və mənəvilik kimi anlayışların çox önəmli olduğunu qəbul etməsi gərəkdi.

Meditasiya – iç dünyanın böyüməsi üçün insana yeridilib işə salınan bir qurğudu. Meditasiya qadın və kəşi başlanğıcını

nizamlayıb harmoniya yaradır. O, ağıl, ruh və bədən, maddi və mənəvi, iç və çöl dünya arasında harmonik bağ quraraq həyatın çeşidli imkanlarından ləzzət almağı öyrədir.

Bu gün kişi dərin bir durğunluq (krizis) yaşayır. Gözlənilən qlobal fəlakətlə üz-üzə qalan üçüncü minilliyin astanasında sual yaranır:

“Adəm, bundan sonra nə edək?” İnkişaf sərhədləri, elmin maksimumları fəth olunduqca, sonsuz və ölümsüz elmi sosial proqresə inam əsaslı şəkildə sarsılır. Çöl inqilabları iflasa uğradı. Artıq iç inqilab zamanıdır. Elmin uğurları, texniki inkişaf mənəvi dünyanı məhv elədi və biz bu uğurların əslində insana nə qədər ziyanlı olduğunu gördük.

“Özünü dərk etmək üçün kişiye yeni psixologiya lazımdı” – deyir Osho. Dərindən anlamaq lazımdı ki, kişi yalnızca kişi deyil, eləcə də qadın yalnızca qadın deyil. Kişi həm də qadındı, qadın həm də kişidi. Adəmin içində Həvva yaşayır, Həvvanın içində Adəm var. Mahiyyətə heç kim təkcə Adəm və ya təkcə Həvva deyil. Biz hamımız Adəmi Həvvayıq.

Bu bizim sahib olduğumuz ən gözəl keyfiyyətdi.

Kişi öz qadın başlanğıcını içində boğduğuna görə bütün dünyada qadınların diskriminasiyası (ayrı-seçkilik) baş verib, qadınlar dışlanır. Kişi öz qadın başlanğıcını tapmayana qədər içində öldürdüyü qadını hər yerdə axtaracaq və bu axtarış prosesi bitməyəcək. Əslində kişinin “axtardığım qadın” dediyi, onun imtina etdiyi, özündə öldürdüyü qadındı. Kişi bu qadını öz içində tapıb azadlığa buraxmayınca elə hey öz qadın idealını axtaracaq və heç vaxt da tapmayacaq. Bu da qadınla kişi arasındakı ögeyliyi aradan qaldırmağa imkan verməyəcək. Bütöv olmaq üçün kişi öz qadını (tərkibindəki qadını, qadın başlanğıcını) tapmalıdı.

Mənim üçün müasir kişi – özünü axtaran, öz gerçək mahiyyəti uğruna savaşıyan bir üsyançıdır. Bütün maskaları atan, saxtalıqdan uzaq, varlığından utanmayan, özünü bütün dünyaya açıq elan edən, “mən buyam” deyə bilən adamdır. Önemli deyil, onu sevirlər ya yox, qəbul edirlər, ya yox, başına tac qoyurlar, yoxsa çarmıxa çəkirlər. Özün ola bilmək – həyatın ən yüksək nöqtəsində olmaqdır.

Yeni kişinin rəqsə ehtiyacı var

kiçik versiya

“Kişilik krizi” metodu ilə özünü dərk etmə

Kitab 31 kateqoriyadan ibarətdir. Oxucu özünə uyğun sıralama ilə də oxuya bilər.

Kateqoriyaların qısaldılmış versiyaları

BİRİNCİ HİSSƏ

Adəm

– Adəm ilk insandır. İlk dəfə Allaha “yox” deyən odu. Bizim hər birimiz daxilən böyümək üçün bu mərhələdən keçməliyik.

– Heç birimizin içində rahatlıq (təmin olunma, məmnunluq) duyğusu yoxdur. Çünki bizə öz potensialımızı realizə etmək şansı verməyiblər

– Heç birimiz özümüzdən məmnun deyilik. Çünki cəmiyyət qəddarca marağındadır ki, bizim özümüza olan sevgimizi təbələkdə boğub öldürsün. Biz özümüzdən narazıyıq

Qurban

– Biz özümüzü doğru-dürüst tanıyırdıq. Çünki bizi gələcək üçün böyüdürlər. Biz hansısa abstrakt ideallar uğrunda yaşayırdıq

– Canlı insan, özü ola bilən insandı. Belə insan mövcud durum və qaydalar üçün təhlükəli idi. Cəmiyyətin individuuma (“öz” ola bilən adama) repressiv (təkləmə) münasibəti onu köləyə çevirmək məqsədi daşıyır. Çünki individuumu idarə etmək, hansısa fikrin əsirinə çevirmək mümkün deyil. Onun öz fikri var

– Qurtuluş üçün içəridən gələn səsə – intuisiyaya qulaq asmaq lazımdı

Kölə

– Biz niyə özümüz olmaqdan bu qədər qorxuruq?

– İtaətsizlik – “həqiqi dindarın kredosu budu”

Oğul

– Valideynləri sevmək kimi bir borcumuz olduğuna inam bizi ikiüzlü adama çevirir

– Valideyn təsirindən çıxmaq mütləqdi. Həyatımızı onların istəklərinə uyğunlaşdırmağa davam etsək, heç vaxt özümüzü tapmayacağıq, xoşbəxt olmayacağıq. Özümüzü tapmalıyıq, tanımalıyıq

Robot

– İnsan robotdu, çünki o ətalətdədi. O özündən əvvəlki insanların həyat tərzini yamsılayır. İnsan yaşamır, yaşam onun üçün ənənədi, vərdişi.

– Psixoloji yuxu bizə ciddi əzablar və ağrılar yaşadır

– Meditativ üsul spontan (özəl, təbii) və dərrakəli olmağa kömək edir.

Seksual manyak

– Seksual enerji seksi bütünlüklə qavradıqda, ona hopduqda sublimasiya (sahib olduğun enerjini doğru istiqamətdə realizə etmək) olunur.

- Kişi qadını orqazma çatmaqdan məhrum edib.
- Pornografiya dinin təsiri nəticəsində meydana gəlib.
- Niyə kişilər sevgililəri ilə qorilla kimi davranırlar?
- Adi sekslə tantrik seks arasında fərq

Monax

- Rəsmi dinlər həyata qarşı çıxır
- Din xadimlərinin və siyasilərin gizli sazişi – insanı qula çevirmək niyyəti
- Spid – mövhumatın yeganə yatırımıdı

Homoseksualist

- Gəlişmənin (təfəkkür inkişafının) vazkeçilməz pilləsi – qəbul edin
- İnsan iradəsi, pozğunluq və ruhani təkamülə gedən yolda rastlaşdığımız əngəllər

Zorba¹

Zorba “bu gün və indi” ilə yaşayan adamdı. O, tamamilə özgürdü. Onun üçün bədən və ruh, Allah və şeytan arasında elə də ciddi fərq yoxdu.

- İnsana bir az dəlilik lazımdı
- Büdpərəstlik – yeganə əxlaqdı
- Zorba-Budda sintezi önəmlidi

¹ Nikos Kazanskiinin “Yunanlı Zorba” kitabından götürülən addı.

İKİNCİ HİSSƏ

Həvvə

- Kişi qadını içində qəbul etməli
- Qadın və kişi başlanğıcının birləşməsi üçün nəzərdə tutulan meditativ üsul (texnika)

– Kişi qadını niyə qınayır: səbəb

Maço

- “Kişi eqosu” nə deməkdir?
- Kişinin sinəsində tüklərin çıxma səbəbi.
- Qadınlara qarşı qəddarlıq: qorxu və dərkolunmaz sevgi.

Diqqət xəstəsi

- Diqqət mərkəzində olmaq ehtirası
- Mühitin diqqətindən keçirdiyin narahatlıqdan necə qurtulmaq olar?

Pleyboy

- Eyni anda üç qadına vurulan kişi
- Sevgi – məktəbdə, meditasiya – məktəbi başa vurmaqdı.

Sevgili

- Nə zaman sən qadına cansıxıcı gəlirsən?

Ər

- Cənnət, yoxsa cəhənnəm – təxəyyülünüzün mayası.
- Evlilik həyatını necə canlı etmək olar?
- Qadını necə mutlu etmək olar?

Ata

- Mülkiyyətin bir hissəsi
- Ailə bütün patoloji halların səbəbi kimi

Dost

- Qadınla cəhənnəmdi, qadınsızlıq cəhənnəmdi – dilemmayı (sorunu, problemi, məsələni) necə həll etmək olar?